

Aktívna staroba neposedáva na lavičkách

"Staroba pripomína lietadlo, ktoré sa dostalo do búrky. Keď sme v ňom, nemôžeme už nič zmeniť." Na tieto slová B. Brechta som si spomenula pri nedávnom lete do Antalye, ale nie kvôli turbulenciám, ale kvôli trom párom sedemdesiatnikom na palube. Celou cestou sa dobre bavili, tešili sa na už deviatu spoločnú dovolenku. Pani, ktorá sedela pri mne, mi o ich veselej "cháske", z ktorej dve "dievčatá" a jeden "chlapec" (ako sa nazývali) boli spolužiaci z vysokej školy. Ich partneri vhodné medzi nich zapadli a sú "v našom kolektíve obľúbení," so smiechom hovorila striebrovlasá žena. Povedala, že na týchto spoločných dovolenkách, na ktoré sa tešia celý rok, vždy pookrejú a omladnú. Dozvedela som sa od nej, že ich deti majú pre ich priateľstvo z mladosti pochopenie, veď už vnúčatá (skoro všetci už mali dospelé) varovať nemusia. Z tejto 70-ničky žiarila pohoda, radosť a očakávanie z najbližších dní. Po vystúpení sme sa na letisku rozlúčili.

Keď sme po pár dňoch nastúpili na palubu lietadla, zo spomienok a rozjímania nás všetkých vyrušil náklzivý smiech a chichot. Keby som ich nevidela, povedala by som, že sú to nejakí pubertiaci. Ale nie, to bola skupinka našich seniorov. Dámy krásne opálené, muži s úsmevom od ucha - k uchu, sa za decentného smiechu usadili a hovorili jeden cez druhého, spomínali, hoci lietadlo sa ešte od runway neodlepilo. Pri ich pozorovaní som si uvedomila, životnú premisu Ovidiusa: "Čím som starší, tým menej pozornosti venujem tomu, čo ľudia hovoria. Iba pozorujem, čo robia." Ani ja som sa nesústredila na to, čo hovorila, ale ako sa správajú, a akým dojmom pôsobili - šťastným, spokojným a oddýchnutým. Títo veselí Slováci robili to, čo cítili, a cítili sa určite na omnoho menej rokov, než ako im to ukazovali pasy.

Tiež som si vtedy spomenula na starčekov posedávajúcich na lavičkách, hromžiac na všetko okolo seba, odsudzujúc všetko a hlavne všetkých od nich mladších ľudí. Keby sa aj oni odpútali od svojej minulosti a skúsili by žiť aktívne, mohli by mať úsmev na tvári. Aktívny život sa nemusí odohrávať len na zahraničnej dovolenke, ale určite sa neodohráva na lavičkách. Zrejme aj v tomto prípade platí zlatá stredná cesta - niečo medzi nebom a zemou.

V tomto čísle uverejňujeme prvý príbeh aktívneho seniora Ing. Pavla Pupáka, ktorý celý svoj pracovný život prežil pod zemou - v bani. Hoci je tiež 70-tnik, svojej milovanej práce sa nevzdáva a jeseň života netrávi na lavičke, ale v práci pri pohybe a z tváre mu vyžaruje pokoj, pohoda, vyrovnanosť. Primeraná práca a aktívny pohyb je najlepší sprievodca jeseňných dní. Tých v kalendári, aj tých životných.

Milí seniori, napíšte nám, ako trávite voľné chvíle zaslúženého odpočinku. Tri najzaujímavejšie príspevky odmeníme peknými knihami. Svoje príspevky môžete poslať klasicou poštou, alebo ako vieme z vlastnej skúsenosti - že mnohí ovládajú aj najnovšie vymoženosti techniky a kamaráti sa s počítačmi - ozvite sa nám na známej mailovej adrese: noviny.pokrok@stonline.sk.

- R. HORNÁČEKOVÁ -

Polícia pátra po nočnom zlodejovi

podozrivom z krádeží v rodinných domoch vo Veľkom Krtíši

Ako sme vás už informovali, ešte v marci tohto roku v noci z 12. na 13. sa doteraz nezisteným spôsobom dostal páchatel na oplotený pozemok rodinného domu v Želovciach na Ul. Červenej armády a potom aj do rodinného domu. Tam z kabelky ukradol 250,- eur, pričom majiteľa spali v dome. Overovaním stôp zaistených na mieste činu sa polícia podarilo zistiť, že páchatelom je Achác T. (38) z R. Soboty. Za tento prečin mu bolo vznesené obvinenie. Tento slobodný a už trestaný muž je podozrivý aj z krádeží vlámaním do 3 rodinných domov vo V. Krtíši začiatkom septembra. Bol na neho vydaný európsky zatýkací rozkaz a polícia po ňom pátra. Ak uvidíte, alebo ste videli Acháca T. vo V. Krtíši či jeho okolí, alebo viete, kde sa zdržiava, oznámte to na ktoromkoľvek obvodnom oddelení polície alebo na telefónnom čísle 158.

Príliš tvrdá robota

Pre prečin podvodu začali policajti z D. Strehovej trestné stíhanie 29-ročnému P. P. z Brezna. Ten sa dohodol s majiteľom domu v Závade na terénnych úpravách v okrasnej záhrade. Majiteľ zaplatil za vykonanie prác 2 700,- eur, ale P. P. robotu neurobil v termíne a rozsahu, lebo urobil iba úpravy terénu na odvodnenie pozemku. Majiteľovi spôsobil škodu za 2 200,- eur.

Za krádeže za mreže

Polícia začala trestné stíhanie a vznesla obvinenie J. B. (37) z V. Krtíša. Je dôvodné podozrenie, že 20.9. asi o 8.25 hod v CBA na B. Nemcovej ukradol fľašu alkoholu za 10,80 eur. Necelé dva mesiace predtým ukradol v B. Bystrici tovar za 47,16 eur, za čo mu bola uložená bloková pokuta. Na mieste ju však neuhradil.

Za plyn neplatil

Povereným príslušníkom OO PZ V. Krtíš, bolo 20.9. 2012 vznesené obvinenie L. K. (49) z V. Krtíša pre prečin krádeže. Ako konateľ spoločnosti z odberného miesta zemného plynu na Ul. A. H. Škultétyho v čase od 17.11. 2011 do 8.3. 2012 bez riadne uzatvorenej a platnej zmluvy o dodávke zemného plynu, odobral celkom 3 669 m³ zemného plynu. Svojim konaním spôsobil spoločnosti SPP-distribúcia, a.s., Bratislava škodu vo výške 2 859,- euro. Obvinenému hrozí trest od 6 mesiacov až do 3 rokov.

Malí zlodeji v najmenej obci

Príslušníci OO PZ v D. Strehovej zistili prečin krádeže v súbahu s prečinom porušovania domovej slobody spáchaný formou spolupáchateľstva. Dvaja maloletí chlapci z Červeňan sa 11.8. popoludní po vzájomnej dohode vlámali do rodinného domu v obci. Jeden z chlapcov nájdenou kovovou tyčou vypáčil riadne uzatvorené okno na miestnosti s včelárskymi potrebami. Ukradli tam 2 červené diody, 2 diódové lampáše a visiaci zámok. Krádežou spôsobili majiteľovi z L.Porúbky škodu za 10,- eur a poškodením majetku ďalších 10,- eur.

Čínsky obchod SLOVA - OBUV,

Lučenská 826, V. Krtíš

upozorňuje
zákazníkov!

Oznamujeme spotrebiteľom, ktorí si u nás nakúpili detské nohavice F&D JANS STYLE NO: DY - 1022 (9,90 eur/ks), že tieto nohavice boli vyhlásené za nebezpečný výrobok a môžu ich vrátiť kedykoľvek a budú im vrátené peniaze. Veľkosť nohavíc od 0 mesiacov do 36 mesiaca dieťaťa.

ECHO, s. r. o.,

PONÚKA ZA NAJLEPŠIE CENY NA TRHU:
sviečky, náplne do kahancov, kahance,
elektrické kahance, vence a mnoho ďalšieho
tovaru k pamiatke zosnulých v prevádzkach
na Ul. Lučenskej (záhradné centrum)
a Ul. Nemocničnej (pri tržnici).

AKCIA!

- * kahance..... od: 0,36 €
- * náplne do kahancov..... od: 0,11 €
- * olejové náplne (130 g - 160 g)..... od: 0,32 €
- * kytice kvetov..... od: 0,50 €
- * vence..... od: 1,65 €

NAJLEPŠIA CENA!

- * kahaneček 25 g..... 0,056 €

Veľa zdravia, šťastia, lásky

"Nepozerať Mária spiatky,
teš sa z krásnej šesťdesiatky.
Veď život rýchlo letí ako šíp, ako
ho najlepšie prežiť, nevie nik.
Nech tento krásny deň, dá Ti úsmev
a radosť len. Nech každý ďalší rok,
dá Ti len šťastný krok. Nech navždy
Tvoja dobrá duša rastie, nech
Ti prináša dôchodok, radosť a šťastie."

Dňa 3. októbra 2012
oslávi svoje
60. narodeniny
MÁRIA LIPTÁKOVÁ
z Veľkého Krtíša.

Všetko najlepšie Ti z celého srdca prajú:
syn Pavel, dcéra Liliana s manželom,
vnúčatá Palko, Peťko, Ákos a Liliana
posielajú starkej veľkú pusú.

Starký už len z nebička, krátky pozdrav posieľa Ti.

Narodili sa

21.9. Jakub z V. Krtíša, Veronika zo Želoviec,
Lubomír z V. Krtíša, 23.9. Viktória z Opavy,
24.9. Ivana z Čeloviec, 25.9. Richard z V.
Krtíša, Kevin z Vinice

**Jubilujúci
Veľkokrtíšania**

1.10. František Mikláš, Mária
Pohlreichová, 3.10. Zuzana Textorisová,
4.10. Ing. Valéria Chlpošová, 5.10.
Koloman Berky

Blahoželáme

1.10. Arnoldom, 2.10. Levoslavom, 3.10.
Stelám, 4.10. Františkom, 5.10. Vieram,
6.10. Natáliam, 7.10. Eliškám

Opustili nás

18.9. Margita Chudá, nar. v r. 1933 z
Glabušoviec, 21.9. Ondrej Kamenský, nar.
v r. 1932 z V. Krtíša, Anna Černáková, nar.
v r. 1928 z M. Kameňa, 22.9. Helena Radošová, nar. v r. 1924 zo S.
Ďarmôt

**Navždy dotýklo
milujúce srdce**

"To jedno srdce, čo sme mali, to srdce
matky, čo vedelo nás všetkých milovať,
stíchlo. Odišlo, hoci chcelo veľmi žiť,
v 65-tom roku života muselo nás
opustiť." Dňa 30. 9. 2012 uplynul rok,
čo nás opustila láskavá maminka, starká
a prastarká **MARGITA PAVLOVINOVÁ**
zo Slovenských Ďarmôt.

Za tichú spomienku ďakujú: syn Karol
s rodinou, dcéry Eva a Mária s rodinami a ostatní príbuzní.

**Bol si náš život, bol si
náš svet**

"Lúčim sa s Vami, moji milí, srdce mi
dotýklo, odišli sily. Neplačte za mnou,
smrť zbavila ma bolesti mojej, modlite
sa za mňa, by Pán prijal ma do milosti
Božej."

Dňa 21.9. nás navždy opustil po ťažkej
chorobe náš milovaný manžel,
otec a brat **ONDREJ KAMENSKÝ**
z Veľkého Krtíša
vo veku dožitých 80 rokov.

Úprimne ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, susedom
a známym za účasť na poslednej rozlúčke,
za kvetinové dary a prejavy sústrasti v našom hlbokom žiali.

Smútiaca manželka s rodinou.

**Spi sladko, veď sa opäť
stretneme**

"Klesli ruky pracovité, stíchlo srdce
dobré, unavené. Už je po bolestiach,
utrpení, už je po živote, je len
rozlúčenie. Kto Ťa poznal, ten pozná
našu bolesť, ten vie, čo sme v Tebe
stratili. V našom srdci žiješ večne ďalej,
spi sladko, veď sa opäť stretneme."

Dňa 30. septembra 2012 sme
si pripomenuli 2.výročie, kedy nás
navždy opustila naša drahá manželka, mamička, starká a sestra
MARTA ŠEBIANOVÁ z Obeckova.

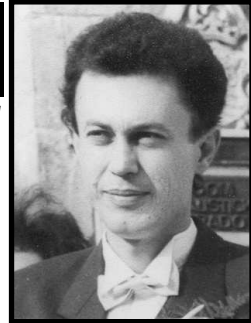
S láskou a úctou spomínajú: manžel Ján, dcéra Adriana
s manželom Marianom a vnúčikom Markom, dcéra Marta
a sestra Lýdia s manželom.

**Roky plynú ako tichej
rieky prúd**

"Čas plynie, ale bolesť v srdci zostáva."

Dňa 6. 10. 2012 uplynie
25 smutných rokov,
kedy nás opustil milovaný syn, brat,
krstný syn a strýko
RNDr. JAROSLAV GÁBOR
z Veľkého Krtíša.

Za tichú spomienku všetkým, ktorí
ho poznali a mali radi, ďakujeme.
S úctou a láskou spomína smútiaca rodina.

**So smútkom píšeme náš
odkaz do neba**

"Tak statočne niesla si svoj kríž, už je to
rok, čo len tíško spíš.
Každý deň myslíme na Teba,
so smútkom píšeme náš odkaz do neba.
Veľmi nám chýbaš, vždy budeš
mať miesto v srdci našom.
Tvoj plameň pre nás nikdy nevyhasol.
Veď láska smrťou nekončí."

Dňa 4. 10. 2012 uplynie rok, ako naša milovaná
MÁRIA BREZOVSKÁ z Vinice
ukončila svoju životnú cestu vo veku 70 rokov.
Každý deň s veľkým smútkom a láskou na ňu spomínajú:
manžel, synovia a dcéra s rodinami, vnúčatá,
pravnúčatá a ostatní príbuzní.

**Pod'akujme za šediny,
aj za zrobené ruky**

Začal mesiac úcty k starším a to je vhodná príležitosť, aby sme poďa-
kovali našim rodičom, starým a prastarým rodičom. Za ich nezištnú lásku,
pracovitost a obetavosť. Za všetko, čo pre nás urobili, ako sa pre nás trá-
pili, aj za to, že pod ťarchou starosti sa skláňajú stále nižšie k zemi. Za to,
že ich vlasy sú ako postriebné a ruky ako kôra starého duba, ktorý vše-
ľičo pamätá, ale o ktorý sa dá vždy bezpečne oprieť. Naši rodičia a pra-
rodičia sú studnicou múdrosti, ale piť je z nej dovolené len tým, ktorí si vá-
žia život a ľudí okolo seba. Hovorí sa, že kto nemá úctu k starým ľuďom,
nemôže ju čakať, nielen od iných, ale ani od svojich blízkych.

Málokedy povieme svojim rodičom a starým rodičom, že ich ľúbime, že
sme radi, že ich máme, že si vážime všetko, čo pre nás robia. Keďže ni-
kdy nie je dost vďaky za rodičovskú lásku, ponúkame vám možnosť bez-
platne poďakovať sa v mesiaci október všetkým vašim seniorom - či už sú
to rodičia, starí rodičia alebo krstní rodičia. Radi uverejníme vaše vyzna-
nia, básne aj poviedky a spomienky na vašu starkú či starkého.

Vaše príspevky môžete priniesť osobne, poslať poštou
alebo mailom na adresu: noviny.pokrok@stonline.sk

Sršne útočili

Hasiči odstraňovali v 38. kalendárnom týždni dve sršne hniezda, ktorých okrídlení "obyvatelia" boli hrozbou pre ľudí. Prvé sa nachádzalo pri rodinnom dome vo Veľkom Krtíši a druhé v Príbelciach na strelnici, kde znepríjemňovali život športovcom. Hasiči sa museli mať pred týmto nielen nepríjemným, ale hlavne nebezpečným hmyzom na pozore a pracovať v špeciálnych oblekoch, za pomoci ktorých hniezda zlikvidovali.

Dieťa za zavretými dverami

O pomoc požiadal hasičov aj obyvateľ Štefánikovej ulice vo V. Krtíši 20.9.2012. Oznamovateľ uviedol, že v byte na 2. poschodí je v byte za zavretými dverami maloleté dieťa, ktoré sa mu neozýva. Po vyslaní techniky na miesto a pri zásahu štyroch hasičov sa na hluk dieťa zobudilo a dvere otvorilo. Našťastie sa u dieťaťa nepotvrdili žiadne zdravotné problémy - len tvrdo zaspalo.

Terénna sociálna práca v obci Čelovce

Projekt Terénna sociálna práca v obci Čelovce realizovaný v rámci Operačného programu zamestnanosť a sociálna inklúzia skončil 30. 9. 2012.

Projekt sa realizoval vďaka podpore Európskeho sociálneho fondu. Poskytnutá výška nenávratného finančného príspevku bola vo výške 53 367,69 eur. Prijímateľom finančnej pomoci bola Obec Čelovce. Cieľovými skupinami boli občania rómskeho pôvodu, uchádzači o zamestnanie, osoby ťažko zdravotne postihnutí, osamelí seniori a ostatní občania, ktorým z rôzneho dôvodu hrozí sociálne vylúčenie.

Personálne obsadenie bolo zabezpečené 1 terénnym sociálnym pracovníkom a 2 asistentmi terénneho sociálneho pracovníka. Výkon terénnej práce sa realizoval vykonávaním odborných činností (všeobecných, v oblasti sociálno-právnej ochrany detí, v oblasti krízovej intervencie, v oblasti integrácie osôb so zdravotným postihnutím, seniorov a osôb, ktorým z rôzneho dôvodu hrozí sociálne vylúčenie (a administratívnych činností súvisiacich s projektom). Projekt sa realizoval vďaka pod-

porou z Európskeho sociálneho fondu a v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

Od 1. 10. 2012 sa obec Čelovce zapojila do národného projektu Terénna sociálna práca v obciach, financovaného z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

Výkon Terénnej sociálnej práce budú zabezpečovať 1 TSP a 2 ATSP.

Plyn na Viničkách

Obyvatelia Viničiek nahlásili 20.9. že z plynovej prípojky pred obytným blokom uniká plyn. Príslušníci na mieste zásahu vyhradili nebezpečnú zónu. Do príchodu plynárov, ktorí poškodený ventil opravili, sledovali miesto a kropili ho vodou.

Mohol ho radšej "vybehať"

Pri vysokých cenách pohonných hmôt si ne jeden vodič povzdychne, že jeho tátoš nemá dno, resp. tankuje do nádrže toľko, akoby z nej rovno vytekalo. Práve tento zlý sen každého vodiča sa stal 21.9. skutočnosťou majiteľovi osobného auta, ktorému vytkol benzín pri novovom stánku na Lučenskej vo V. Krtíši. Pri tejto udalosti tiež museli asistovať hasiči, ktorí vytečené palivo posypali sorbentom a nasiaknutý materiál zobierali do igelitového vreca a majiteľ auta sa postaral o jeho opravu.

Z informácií: kpt. Ing. DUŠANA DRIENOVSKÉHO

Srna nehodu neprežila

Na rovnom úseku cesty II/527 medzi Riečkami a M. Kameňom došlo 19.9. 2012 k dopravnej nehode dvoch áut BMW X6 a VW Amarok. Obidve vozidlá išli smerom z Riečok do M. Kameň, keď cez cestu prechádzalo stádo srnčej zveri.

Vodič VW Amarok P. Č. (38) z Ľubietovej išiel ako prvý, a aby sa nezrazil so stádom, pribrzdil. Za ním idúci vodič BMW X6 V. P. (42) z Pezinka bol za ním príliš blízko a nestihol včas zareagovať. Lavou prednou časťou narazil do zadnej ľavej časti VW, ktorý následkom nárazu zrazil srnu a zišiel z cesty, kde sa prevrátil na bok. Pri nehode utrpel ľahkú ujmu na zdraví vodič VW Amarok, vodič BMW, ani jeho spolujazdec neboli zranení. U vodičov sa pri nehode nezistila prítomnosť alkoholu, ale škoda na vozidlách je približne 15 100,- eur. Uhybnutú srnu prevzalo

PZ M. Kameň. Príčinou tejto nehody bolo nedodržanie dostatočnej vzdialenosti medzi vozidlami.

Po oznámení nehody na dispečing HaZZ V. Krtíš, boli na miesto nehody vyslaní štyria hasiči. Tí urobili na havarovaných autách protipožiarne opatrenia, zamedzili úniku prevádzkových kvapalín a do príchodu rýchlej lekárskej pomoci poskytli účastníkom nehody predlekársku prvú pomoc. Po zdokumentovaní nehody dopravnou políciou poškodené vozidlá odtiahli, aby neprekážali v premávke a cestu očistili od tekutín a úlomkov po dopravnej nehode.

-DD - Foto: OR HaZZ VK-

BMW skončilo po náraze s rozbitou prednou časťou, VW prevrátený v lese pri ceste

Banskobystrický samosprávny kraj
Hontiansko-ipoľské osvetové stredisko
Nám. A. H. Škultétyho 5, 990 01 Veľký Krtíš
tel.: 047/4831746, 4831465
www.h-ios.sk e-mail: hios@h-ios.sk

PRE VÁS PRIPRAVILO NA OKTÓBER 2012 NASLEDOVNÝ PROGRAM

- 6.10. 2012 - ASTRA, semifinále celoslovenskej súťaže spevákov maďarských ľudových piesní o 14. 00 hod. v kultúrnom dome v Kosihách nad Ipľom.
- 7.10. sa o 9.00 hod. v kultúrnom dome vo Viniči začne finále speváckej súťaže.
- 7.10. - SPIEVANKY POD POHANSKÝM VRCHOM, Okresná prehliadka inštrumentalistov, sólistov spevákov, ľudových hudieb a speváckych skupín, o 14.00 hod. v kultúrnom dome v Stredných Plachtinciach.
- 13.10. - CHRÁMOVÁ PÍSEŇ, Krajská súťažná prehliadka speváckych zborov BBSK o 12.00 hod. rímsko-katolícky kostol sv. Antona Modrý Kameň.
- 17. - 26. 10. 2012 VÝTVARNÝ SALÓN Okresná prehliadka profesionálnej výtvarnej tvorby, kultúrny dom Veľký Krtíš.
- 19. 10. 2012 - Pamätný deň Arnolda Ipolyiho, o 9.00 hod. Kosihy nad Ipľom, Balog nad Ipľom.
- 21.10. 2012 Pamätný deň Gyula Krúdyho, Zameraný na rozšírenie poznatkov o pôsobení významného spisovateľa o 10.00 hodine v Kováčovciach.

Ing. Pavol Pupák je možno najstarším fárajúcim baníkom na svete, ale preto ešte Rozhodne do starého železa nepatrí

Už 41 rokov fára do Bane Dolina, a. s., V. Krtíš, člen skupiny Energy Group, Ing. Pavol Pupák z V. Krtíša. Mladá rodina Pupákovcov sa do V. Krtíša prisťahovala z Prievdzie kvôli možnosti získať byt v roku 1971.

Vtedy sa zamestnal na bani a odvtedy, dnes 70 ročný Ing. P. Pupák, v nej pracuje a je najstarším stále fárajúcim baníkom na Slovensku a možno i na svete.

Ing. P. Pupák aj napriek sedemdesiatke stále fára do bane

Začal pracovať manuálne na 1. ťažobnom úseku a neskôr popri zamestnaní aj vyštudoval Vysokú školu banícku v Ostrave. Skončil v 1977 roku a po návrate pracoval nejaký čas ako štajger, ale ako hovorí: **"Nevoňali mi maniere vrchnosti, tak som sa vrátil späť k lopate."** Začal znovu "fedrovať" uhlie a nejaký čas pracoval aj na investičnom úseku. Počas svojej práce spoznal veľmi veľa ľudí, ktorí sa pri ňom vystriedali a najlepšie sa mu spolupracovalo s Jánom Colotkom z Ďulaházu, na ktorého si rád spomína, i keď už nie je na tomto svete. V súčasnej dobe pracuje s kolegami aj o niekoľko desaťročí mladšími, ktorí, ako aj sami doznávajú, mu niekedy ani nestihajú v jeho pracovnom nasadení. On sám už nadsluhuje viac ako 15 rokov a podľa neho, mladším kolegom chýba pracovná rutina, pretože veľa dobrých pracovníkov odišlo a mladí sa ešte nestihli priučiť poriadnemu baníckemu kumštu. Čo ale jeho samého drží pri tomto remese?

Baníctvo je tvorivá činnosť

Ing. P. Pupák: **"Už som aj chcel skončiť, ale ešte ma prehovorili, aby som ostal. A som aj rád, že môžem byť medzi ľuďmi. Ak by som ostal doma, tak som sám me-**

dzi štyrmi stenami v byte, iba ak by som išiel

na záhradku, kde trávim veľa času. Na práci v bani ma baví to, že je to tvorivá činnosť. Každý deň je nejaká nová situácia, ktorú treba riešiť, nie je to stále rovnaké. Ja by som pri práci na páse nevydržal. Treba vedieť čítať podmienky, ktoré pod zemou vytvára samotná príroda, vedieť ich riešiť a prispôbiť sa im. Príroda neklame a ne-

podvádza, ako sa to často stáva medzi ľuďmi."

K tomu, že aj vo svojom veku je Ing. P. Pupák stále platným pracovníkom, iste pomáha aj jeho celkový životný štýl. Nemá rád cigarety i keď nejaký ten pohárik vína neodmietne. Na rozdiel od iných zamestnancov do práce nechodíva autobusovými spojmi, ale beháva. Na bicykli príde na záhradu a odtiaľ na baňu pešo. Športoval aj v mladosti, keď hrával futbal aj za V. Krtíš, Sklabinu, Bušince i Pôtor. S futbalom skončil v 45-tich rokoch a keby vtedy nezrušili mužstvo na Pôtri, kde naposledy hral, možno by pri jeho obľúbenom športe ostal aj dlhšie.

Rodina ho do odpočinku nenúti

Jeho veľkou vášňou je bicykel. Niet vari dňa v roku, aby naň nesadol, či prší, alebo páli slnko. Nechodíva však len na krátke výlety do okolia či na záhradu, ale často sa vyberie aj na niekoľko desiatok kilometrov dlhé výjazdy. Aj teraz nedávno sa pripravoval na cestu do Čierneho Balogu k dcére, pretože vnuk oslavoval narodeniny. Okrem dcéry na Horehroní

Fotografia z rodinného albumu - s manželkou Jozefínou

má Ing. P. Pupák aj ďalšie dve dcéry a spolu 4 vnukov a jednu vnučku. Rodina si na jeho životný štýl zvykla a nechávajú na ňom, ako dlho ešte bude pracovať. I keď nie príliš radi vidia jeho cesty na bicykli, pretože dopravná situácia na cestách je čoraz zložitejšia. Pri návšteve Žiliny začiatkom leta mal Ing. Pupák nehodu. Našťastie však jeho zranenia neboli veľmi vážne.

Práve zdravie je rozhodujúce pri otázke, ako dlho ešte chce pokračovať v práci na bani. Práca ho zatiaľ baví, rodina toto rozhodnutie necháva na ňom a v bani ho ešte potrebujú. Jeho pracovné nasadenie, húževnatosť a nezdolnosť môže slúžiť príkladom mnohým mladým ľuďom, ktorí už po dovŕšení ani nie polovice veku Ing. Pupáka nariekajú, čo všetko ich bolí a vymýšľajú si výhovorky, prečo nemôžu to a prečo sa im nedá tamto. Keby takýchto "železných Pupákovcov" bolo viac na našom malom, chorľavom Slovensku!

-P. GAŠPAROVIČ -

Ing. P. Pupák ako futbalista v rodnej obci Pruské - tretí sprava hore

Futbal ostal jeho láskou až dodnes a ešte pred pár rokmi si obliekol dres, aby si zahral v Bušinciach

Nové zákony majú pomôcť aj veľkokrtíšskemu regiónu

Medzi hosťami, ktorí prijali pozvanie predsedu Okresnej rady politickej strany SMER-SD vo V. Krtíši Lubomíra Haška na vatru SNP v D. Lome, bol aj štátny tajomník ministerstva financií Ing. Peter Pellegrini. Využili sme prítomnosť tohto vysokého štátneho úradníka v našom okrese a požiadali ho o krátky rozhovor. V úvode sme sa ho spýtali, ako on vníma poslanstvo SNP a čo znamená pre dnešnú generáciu:

Ing. P. Pellegrini: "Je nesmierne dôležité, aby sme si pripomínali udalosti z roku 1944, keď slovenský národ povstal proti nemeckému fašizmu a kedy bolo 29.8. v B. Bystrici vyhlásené Slovenské národné povstanie. Dnešné stretnutie je o to symbolickejšie, že je to v predvečer 20. výročia prijatia Ústavy SR, čo definitívne znamenalo vznik samostatnej Slovenskej republiky, ktorá budúci rok oslávi 20 rokov svojej samostatnej existencie. Je preto potrebné, aby sme mladšej generácii pripomínali, aká nesmierne dôležitá je sloboda a čo všetko museli naši otcovia, starí otcovia vybojovať, aby sme si tu aj dnes mohli takto v pokoji pripomínať tieto sviatky."

■ Pri predchádzajúcej vláde premiéra Fica, zasadala vláda aj mimo Bratislavu a jedno výjazdové zasadnutie bolo aj vo V. Krtíši. Plánuje vláda podobné výjazdové zasadnutia aj v tomto volebnom období?

Ing. P. Pellegrini: "Aj v tomto volebnom období budeme chodiť do regiónov a prvé výjazdové zasadnutie vlády bolo neďaleko, v Poltári, pre okresy Revúca, Poltár, R. Sobota. Najbližšie, pokiaľ viem, bude výjazdové zasadnutie pre okresy Michalovce a Sobrance. Plánuje sa, že do konca roka bude vláda zasadať ešte na severe Slovenska na Orave. Vláda chce navštíviť najviac skúšané regióny, regióny s najvyššou mierou nezamestnanosti, ktoré sú najmenej rozvinuté. Medzi také určite patrí aj Veľký Krtíš a ja verím, že v rámci rotácie vláda znovu zasadne aj tu. Ale bez toho, či tu zasadne fyzicky alebo nie, kladieme veľký dôraz na južné časti Banskobystrického i Košického kraja, na okresy s veľkou nezamestnanosťou. Do týchto regiónov musí vláda zacieliť svoju pomoc. Minister hospodárstva dostal na ostatnom výjazdovom zasadnutí úlohu, aby upravil zákon o poskytovaní investičných stimulov nad rámec terajšej právnej úpravy tak, aby bolo možné využiť extra pomoc v regiónoch, ktoré dosahujú extrémne vysokú nezamestnanosť."

■ Dnes, v piatok 31.8., bol premiér na návšteve v Hornonitrianskych baniach v Prievidzi a prisľúbil pomoc pri rozvoji baníctva v tamojšom regióne. Uvažuje sa o pomoci aj pre veľkokrtíšskych baníkov?

Ing. P. Pellegrini: "Neviem hneď konkrétne odpovedať, ale viem, že cez ministerstvo financií v rámci pripomienkového konania, išiel na rokovanie vlády materiál, ktorý má definovať podporu baníctva na niekoľko rokov, pretože to vnímame aj ako sociálny problém. Tu nejde len o to, že zatvoríme baňu u uhlie nahradíme iným produktom. V baníctve, a aj na Bani Dolina, kde som aj ja sfáral ešte s bývalým ministrom hospodárstva Jahnátkom, je tak úzko špecifikovaná pracovná sila, že baníci by nemali inú alternatívu. Predpokladám, že nielen bane v Hornonitrianskom regióne, ale aj Baňa Dolina, a.s., V. Krtíš, člen skupiny Energy Group, je súčasťou materiálu podpory baníctva, respektíve postupného útlmu na nasledujúce roky."

■ Vaše ministerstvo malo pripraviť na rokovanie vlády nové podmienky financovania samospráv. Ako sa teda zmení chod samosprávy?

Ing. P. Pellegrini: "Momentálne sú verejné financie v pomerne zložitom stave. Už v tomto roku budeme mať problém dodržať plánovaný deficit 4,6% a budeme musieť nájsť mnoho úspor na strane výdavkov štátneho rozpočtu. Budúci rok rozpočet verejnej správy počíta s cieľom dosiahnuť deficit verejnej správy na úrovni 2,9%, čo nie je jednoduché. Do vlády sme predložili 15. 8. rozpočet, kde ešte tento cieľ nedosahujeme a kde nám na jeho dosiahnutie chýba ešte viac ako 329 miliónov eur. Stále sa koncentrujeme na to, kde získať tieto zdroje."

Na druhej strane je pravda, že pod dosiahnutie takého negatívneho výsledku sa podpisuje hospodárenie samospráv, kde pri vyšších územných celkoch počítame s deficitom približne 100 miliónov eur, a u miest a obcí 30 miliónov. Je to teda balík 130 miliónov eur, ktorý chýba do deficitu a nie je to zanedbateľné číslo."

Medzi hosťami na vatru SNP v D. Lome, bol aj štátny tajomník ministerstva financií Ing. Peter Pellegrini (za mikrofónom).

Momentálne dochádza k množstvu zmien v oblasti daňových zákonov, ktoré majú dopad na zvýšenie príjmov samospráv, ale na druhej strane na znížení príjmov Ak sme napríklad zvýšili hranicu na sociálne a zdravotné odvody, znamená to zníženie výberu dane, pretože platcovia dane zaplatia viac na odvodoch. Na druhej strane zavedením progresívnej sadzby dane, to znamená 25% od určitej úrovne, bude znamenať vyšší výnos dane od týchto osôb.

Až keď budeme mať presné čísla, budeme vedieť, či to má negatívny alebo pozitívny dopad na obce. Ja predpokladám, že mierne pozitívny. Až keď budeme mať za sebou prvý rok reformy na základe týchto nových daňových zákonov, až potom budeme môcť diskutovať so samosprávou, či je možné meniť pomer prerozdelenia podielových daní, alebo nie.

Musíme si musíme uvedomiť, že konsolidácia sa momentálne koncentruje na štát, štátne organizácie, štátne ustanovizne. Tam sa snažíme šetriť, "škrtiť", kde sa dá. Minister Kaliňák so svojou veľkou reformou organizácie štátnej správy, by mal ušetriť niekoľko sto miliónov eur ročne.

Musíme si však položiť otázku, či aj samospráva môže existovať v takomto stave ako existuje, kedy na Slovensku s 5 miliónmi obyvateľov máme 2 800 či 2 900 obcí. Či si štát môže dovoliť, mať toľko obcí. Ak porovnáme krajiny, ktoré sú rádo vo väčšie, majú samosprávu mierne zúženú. Ale to nám ukáže život a ten nás donúti, aby sme sa možno hlbšie zamerali aj na fungovanie samospráv. Zatiaľ sa koncentrujeme len na úroveň štátnej správy a snažíme sa poslať prostriedky samosprávam tak, ako si želajú. Ale myslím si, že konsolidácia sa

bude musieť výrazne prejavíť aj v samosprávach."

■ Naš región je vnímaný aj ako poľnohospodársky a vinársky. Pripravujete programy na rozvoj týchto odvetví hospodárstva?

Ing. P. Pellegrini: "Rozpočet vzhľadom na to, že ešte nie je konkrétny, nemá zrejme priority. Ale mimoriadne rokovanie vlády, ktoré bolo pri Nitre, rozhodlo o poskytnutí stimulov pre poľnohospodárov vo výške 70 miliónov eur. Ministerstvo financií má za úlohu pripraviť projekt, ako by sme farmárom, ktorí obhospodarujú poľnohospodársku pôdu a zároveň chovajú dobytok, vrátili časť spotrebnej dane z nafty v objeme približne 10 miliónov eur. To je teraz naša úloha, aby sme v roku 2013 takto pomohli farmárom. Týka sa to samozrejme aj farmárov z V. Krtíša i tohto družstva, kde sa momentálne nachádzame."

Už dlhšiu dobu rokujeme s vinármi, ale žiaľ, musím kriticky povedať, že sme nedošli k dohode. Na Slovensku je z celkovej spotreby vína asi 40% z domácej výroby a 60% z dovozu. Tým, že nezdaňujeme vína celkovo, akoby sme pomáhali dovezeným vínam, ktorých je na našom trhu viac ako domácich. My sme chceli zdaníť víno, čo by mierne zdanilo i domáce víno, ale celý výnos dane z dovezeného vína sme chceli vrátiť späť do vinárskeho priemyslu spôsobom nejakého vinárskeho fondu. Zatiaľ sú ale vinári veľmi obozretní a nesúhlasia a všetko je zatiaľ vo forme rokovania. My, ako ministerstvo financií, si vieme pripraviť takú formu, aby naši vinári profitovali aj so zdanenia dovezeného vína, ktoré im konkuruje a aby všetky tieto peniaze boli vrátené štátom do financovania rozvoja celého vinárskeho priemyslu."

Ako vyplynulo z rozhovoru so štátnym tajomníkom ministerstva financií Ing. P. Pellegrinim, vláda pripravuje na najbližšie roky viaceré zmeny zákonov. Dúfajme, že pomôžu Slovensku i nášmu regiónu tak, ako si to vládni úradníci predstávajú, ale predovšetkým, aby sa tu ľuďom ľahšie žilo.

-P. GAŠPAROVIČ -

Podzemie pripraví každý deň nejaké prekvapenie

Medzi baníkmi, ktorých prácu ocenil čestným odznakom minister hospodárstva Ing. Tomáš Malatinský, bol v tomto roku aj technický námestník Bane Dolina, a.s., V. Krtíš, člen skupiny Energy Group, Ing. Branislav Mojžiš. Rodený Veľkokrtíšan, ktorý bude mať v tomto roku 57 rokov, odchovaný na banickej tradícii, si ani nevedel predstaviť iné povolanie ako banícke.

Ing. B. Mojžiš: "Po strednej škole som sa rozhodol študovať na Vysoké škole technickej v Košiciach, na Banickej fakulte. Školu som skončil v roku 1980 a do zamestnania som nastúpil 4. augusta a odvtedy pracujem na Bani Dolina."

● V akých pozíciách, či funkciách ste pracovali a pracujete?

Ing. B. Mojžiš: "Po nástupe do práce som začínal ako revírnik na 3. ťažobnom úseku a potom ako zástupca vedúceho ťažobného úseku na 2. ťažobnom úseku. Neskôr som robil vedúceho investičného úseku, potom vedúceho ťažobného úseku, vedúceho výroby, výrobného námestníka, chvíľu aj riaditeľa bane. Posledné obdobie pracujem ako zástupca riaditeľa pre stratégiu, respektíve technický námestník."

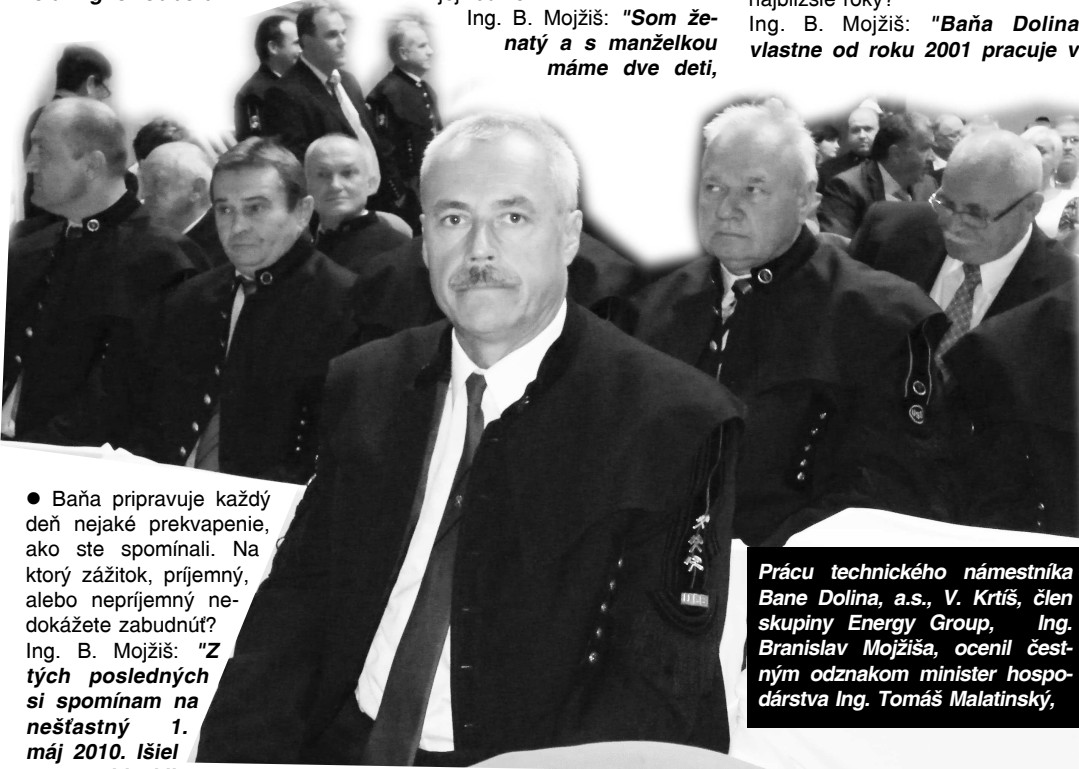
● V bani ste odpracoval dlhé roky, čo vás najviac baví alebo láka na tejto práci?

Ing. B. Mojžiš: "V prvom rade to, že baňa je rôznorodá. Keď človek príde do práce nikdy to nie je také isté. Každý deň je nejaké prekvapenie, ktoré pripravuje samotná príroda. Pracoviská v podzemí nie sú na jednom mieste, ale každý deň sa pohybujú. Pri razení dopredu a pri ťažbe sa vlastne stena vracia naspäť. Človek teda nikdy nevie presne, čo môže každý deň očakávať. Preto vždy, keď ráno o piatej prídem do práce, idem na dispečing a pozriem si situáciu za posledných 24 hodín a vždy príde nejaké prekvapenie. Baví ma tiež práca s ľuďmi. Počas celého dlhého obdobia som pracoval s mnohými ľuďmi. Každý človek je iný a ku každému treba inak pristupovať. Veľmi ma baví aj záchranná činnosť. K bankým záchranárom som nastúpil dva roky po tom, ako som začal pracovať. V rámci činnosti záchranárov, sme chodili na týždenné sústredenia do Prievidze, takže som mal kontakt aj s Hornonitrianskymi baňami. Každý rok som minimálne raz dva razy fárал aj do týchto baní, či už v rámci zásahu, alebo na overenie situácie v podzemí. Tak sme mohli poznaťky, ktoré mali na Hornej Nitre, prenášať aj do Bane Dolina."

● Spomínali ste spoluprácu s mnohými ľuďmi, na ktorých z nich si najlepšie spomínate, s ktorými

sa vám najlepšie pracovalo?

Ing. B. Mojžiš: "Dlhý čas som pracoval s vedúcim ťažobného úseku Antonom Bírom, ktorý sa mi vryl do pamäte. Z radiacií pracovníkov to boli najmä dlhoročný výrobný námestník Ing. Šlauka, technický námestník Ing. Slivka, ktorý mi bol nadriadený, keď som robil na technickom úseku. Dobré si spomínam aj na Ing. J. Sauera, Ing. L. Kráfa, ktorý nedávno zomrel a spomínam si aj na dlhoročného riaditeľa Ing. J. Gábora."

● Baňa pripravuje každý deň nejaké prekvapenie, ako ste spomínali. Na ktorý zážitok, príjemný, alebo nepríjemný nebudete zabudnúť?

Ing. B. Mojžiš: "Z tých posledných si spomínam na nešťastný 1. máj 2010. Išiel som na bicykli

na sklabinský rybník, keď mi volal výrobný dispečer, že máme nevyfáraného chlapa v bani. Bol to Peter Gazdík, bratov spolužiak zo základnej školy. Otočil som sa teda a na bicykli sa ponáhlal späť. Rýchlo sme zorganizovali záchrannú akciu, ale bohužiaľ, už sme ho na povrch vyniesli mŕtveho. Bolo to veľmi nepríjemné. Štyria sme ho niesli asi kilometer z bane von. Aj to bolo jedno z tých nepríjemných prekvapení. Vonku bol pekný jarný deň, slniečko svietilo, ale bohužiaľ, prišiel pokles tlaku a stalo sa toto nešťastie."

● Práca v bani je namáhavá a človek si potrebuje aj oddýchnuť. Ako vy regenerujete svoje sily, ako relaxujete?

Ing. B. Mojžiš: "V poslednom čase, keďže som aj bankský záchra-

nár a vo veku nad 45 rokov už platia prísne kritéria pre túto činnosť, sa venujem rekreačnému športu. V zime lyžujem, robím trošku jednoduchší skialpinizmus a v lete bicyklujem a veľa plávam. Udržujem si tak potrebnú kondíciu a aj v tomto veku môžem byť platným záchranárom."

● K dobrým pracovným podmienkam prispieva aj rodinné zázemie, môžete nám povedať niečo o svojej rodine?

Ing. B. Mojžiš: "Som ženatý a s manželkou máme dve deti,

● Na celoslovenských oslavách Dňa baníkov, geológov, hutníkov a naftárov ste dostali čestný odznak ministra za pracovnú vernosť. Čo pre vás toto vyznamenanie znamená?

Ing. B. Mojžiš: "Je to veľké ocenenie a veľmi si ho vážim. Je to vlastne za celoživotnú prácu, pretože okrem Bane Dolina som nikde inde nepracoval. Aj keď posledný rok chodím vypomáhať na Baňu Čary."

● Váš život je spätý s Baňou Dolina, a.s., V. Krtíš, člen skupiny Energy Group, ktorá však pomaly utlmuje svoju činnosť. Môžete povedať, aká je jej perspektíva na najbližšie roky?

Ing. B. Mojžiš: "Baňa Dolina vlastne od roku 2001 pracuje v

Prácu technického námestníka Bane Dolina, a.s., V. Krtíš, člen skupiny Energy Group, Ing. Branislav Mojžiša, ocenil čestným odznakom minister hospodárstva Ing. Tomáš Malatinský,

útlmovom režime, ktorý sme neustále predlžovali. Posledné predĺženie je zo septembra tohto roku, kedy vláda predĺžila ťažbu vo veľkokrtíšskej bani do roku 2015. Teraz máme v bani trochu zložité podmienky pri otvorení prvého sloja v okolí bývalého Priemstavu, ale po jeho otvorení, ťažba na Bani Dolina minimálne do roku 2015 v každom prípade bude."

Je to iste dobrá správa pre pracujúcich baníkov a ich rodiny, ale aj pre mesto Veľký Krtíš. Na Slovensku je, žiaľ, už mnoho miest a obcí, kde na slávne banické remeslo iba spomínajú. Medzi nimi i starobylá B. Štiavnica. Banické tradície však stále zachovávajú, o čom svedčí i pestrý salamandrový sprievod počas osláv Dňa baníkov. Verme, že V. Krtíš medzi tieto mestá ešte dlho nebude patriť a Deň baníkov, geológov, hutníkov a naftárov bude oslavovať aj s pracujúcimi baníkmi, ktorí svoju prácu vykonávajú rovnako poctivo a radi ako Ing. Branislav Mojžiš, ešte niekoľko rokov.

- P. GAŠPAROVIČ -

Modrokamenský hrad patril Hubertovým deťom

Pred početnými návštevníkmi sa v sobotu 8. septembra svojou prácou prezentovali jednotlivé poľovné združenia z nášho okresu na IV. ročníku Poľovníckych dní. Organizátori z Obvodnej poľovníckej komory a Okresnej organizácie Slovenského poľovníckeho zväzu vo Veľkom Krtiši v spolupráci so SNM Múzeom bábkarských kultúr a hračiek, Hrad M. Kameň pripravili pre priaznivcov poľovníctva bohatý kultúrny program a veľa súťaží. Už v predvečer samotných Poľovníckych dní, v piatok 7.9., pripravili pre odbornú verejnosť tradičný seminár. Ten po jlenej, diviachej i danielej zveri, bol v tomto roku zameraný na muflóny s témou "Muflonia zver a jej miesto v orografických celkoch okresu Veľký Krtíš"

Divá ovca

Muflón obyčajný (*Ovis musimon*) patrí medzi úžitkovú, veľkú srstnatú, poľovnú zver a je to jediná, voľne žijúca divá ovca v Európe. Má typický ovčí tvar tela, je asi 110 - 130 centimetrov dlhá a v kohútiku dosahuje výšku 65-75 centimetrov. Muflonia zver žije v početnejších čriedach, pričom staré barany žijú osamote a k čriede sa pripájajú počas ruje a sú s ňou až do jari. Čriedu vedie staršia vodiaca muflonica, barany idú vždy na konci čriedy. Muflonia zver má výborný zrak i čuch, je veľmi plachá a ostražitá, obratne skáče a rýchlo behá. V nebezpečenstve sa muflóny ozývajú varovným hvizdom podobným kýchnutiu. Majú radi kopcovitý, skalnatý terén v rozsiahlejších oblastiach. Sú skromné, živia sa bylinami, poľnými plodinami, malinami, čemicami, listím stromčekov. V zime im stačí suchá tráva. Sú otužilé a odolné proti mrazu, ale neznašajú vysoký sneh. Muflonica porodi jedno, zriedkavo dve mláďatá. Je ľahšia ako samec, ktorý môže vážiť 35-50 kilogramov. Muflón má mohutné točité zafučené duté, bohato vrúbkované rohy, ktoré vážia 4-5 kg, muflonica je bezrohá.

Od Čechov sa máme čo učiť

Na Slovensko sa muflón dostal pravdepodobne z Korziky. Ako prvý s jeho chovom začal gróf K. Forgách na majetku v Jelenci (predtým Gymeš) v pohorí Tríbeč v roku 1868. V súčasnej dobe je na celom svete asi 70 000 jedincov, z toho až 35,8 % v susedných Čechách. Na Slovensku sa stav muflónov odhaduje na približne 4 000 kusov.

V chove muflonej zveri je v súčasnej dobe svetovou špičkou Česká republika a preto niet divu, že si veľkokrtíšsky poľovník na seminár s touto témou ako hosťa pozvali jedného z najlepších odborníkov na chov muflónov

v Čechách MVDr. Pavla Forejtku, CSC, čím podujatie nadobudlo medzinárodný charakter. Host spozna Moravy sa aj ako prvý predstavil účastníkom seminára a vo svojom referáte zhodnotil históriu a trofeje muflóna na južnej Morave. Veď až 8 z 10 najvyššie hodnotených trofejí je práve z juhomoravských poľovných zverní. Druhým referujúcim bol Dr. Jozef Hlánsnik (OkO SPZ Levice), ktorý zhodnotil skutočnú vekovú a pohlavnú štruktúru muflonej zveri v revíroch Slovenska. Pripomenul mnohonásobný počet resp. nevhodný pomer muflónic k muflónom. Potom Ing. Matúš Rajský PhD. z Centra výskumu živočíšnej výroby Nitra v referáte „Výživa muflonej zveri“, zhodnotil potravinovú skladbu muflonej zveri, jej nároky a požiadavky na kvalitu potravy a závislosť kvality populácie od výživy. Doc. MVDr. Dušan Rajský, PhD., upriamil pozornosť na súčasné choroby muflonej zveri, choroby paznechtov a patologické nálezy.

Na záver odborného seminára Ing. Hubert Bartoš priblížil fotografiou aj poznatkami skúsenosti s chovom

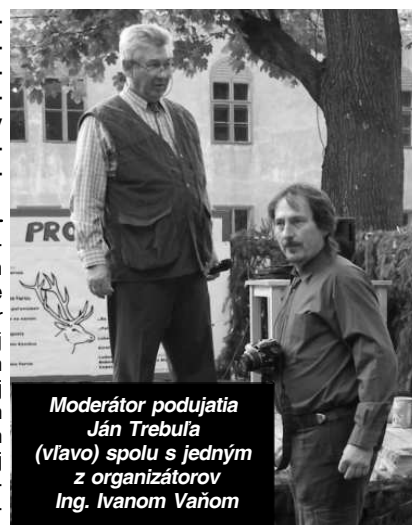
muflonej zveri v 80- rokoch v okrese Veľký Krtíš, chyby a ich dopady na neskoršie populácie tohto druhu zveri. Mgr. Peter Kušík, predseda poľovníckej komisie OkO SPZ vo Veľkom Krtiši, zhodnotil stavy muflonej zveri v našom okrese v číslach i ich trofejovú kvalitu v rokoch 1985 - 2009. V závere svojej prednášky vyslovil presvedčenie, že hoci sa od českých kolegov máme čo učiť, aj naša cesta v chove muflónov bude správna, ak sa dodržia dobré mienené rady odborníkov a ľudí, ktorí sa chovu muflonej zveri venujú.

Poľovníci presvedčili o svojej zručnosti a odbornosti

So svojimi poľovnými úspechmi i krásou svojich revírov sa prišli poľovníci z nášho okresu pochváliť verejnosti na modrokamenský hrad v sobotu 8.9. Už od rána pripravovalo 16 poľovných združení guláš, aby zistili, kde sa najlepšie varí. Po slávnostnej, hubertovskej svätej omši sa na nádvorí hradu a v jeho okolí rozprúdil čulý ruch. O

svojich poľovných úspechoch i starostlivosti o zverené poľovné revíry informovali verejnosť i svojich kolegov zúčastnené združenia na vývesných tabuliach. Návštevníci Poľovníckych dní sa tak mohli presvedčiť, že hlavnou činnosťou poľovníkov nie je lov, ale starostlivosť o zvieratá i o zverené poľovné revíry. Pravidelná starostlivosť o zverinu najmä v zimných mesiacoch, prikrmovanie, stavenie krmelcov, úprava a čistenie lesných porastov a aj správny a regulovaný odstrel, prispievajú k bohatosti i kvalite lovných zveri v lesoch a na poliach nášho okresu.

(Pokračovanie na str.9)

Moderátor podujatia Ján Trebuľa (vľavo) spolu s jedným z organizátorov Ing. Ivanom Vaňom

Najlepším gulášom sa mohlo pochváliť poľovnícke združenie z D. Strehovej. Vľavo šéfkuchár Ján Púpava s predsedom PZ Milanom Makovníkom

K divácky atraktívnym súťažiam tradične patrí aj pílenie dreva na čas

Poľovníci ukázali aj lovecké schopnosti ich štvornohých priateľov

(Dokončenie zo str. 8)

Že sa poľovníci na spoločných poľovačkách neučia iba variť guláš, ale venujú sa aj inej činnosti, sa mohli návštevníci presvedčiť počas súťaží, ktoré organizátori pripravili. Či to už bolo vo varení spomínaného gulášu, ktorého sa zúčastnilo 16 družstiev, v pílení dreva, kde súťažilo 8 dvojíc, streľbe zo vzduchovky alebo aj v predvádzaní svojich miláčikov - loveckých psov. Poľovníci sa starajú aj o budúcnosť svojho remesla a do svojich radov prijali viacero mladých adeptov, ktorých pasovali do poľovníckeho cechu tradičným koženým remeňom. Svoje znalosti o lese a prírode mohli deti preukázať pri rozoznávaní semien jednotlivých stromov, alebo pri tvorbe vlastného, malého herbára pod dohľadom skúsených pedagogičiek Ing. Beaty Palayovej a Žofie Kvetikovej. Deti za svoje vedomosti získali diplomy a ceny, ktoré pre nich pripravili Lesy SR, štátny podnik B. Bystrica.

Celé podujatie sprevádzalo aj veľa sprievodných programov, z ktorých najmä ženy zaujala módna prehliadka a mužov zasa viac brušné tanečnice zo Zvolena. V hradnej kaplnke i na pôdiu pred hradom sa predstavili hudob-

níci z Nitry, ktorí prezentovali hudbu z 12.-18. storočia a modernú vlnu na záver podujatia predstavila veľkokrtíšska skupina The Shed. Aby sa diváci v záplave programov nestratili a vedeli, čo sa kde a kedy deje, informoval ich o tom a podujatím úsmevným slovom sprevádzal moderátor Ján Trebula.

Mgr. Peter Kušík (vľavo), predseda poľovníckej komisie Oko SPZ vo V. Krtíši, zhodnotil stavy mufľonej zveri v našom okrese v číslach i ich trofejovú kvalitu.

Počas celého dňa sa mohli návštevníci občerstviť na stanovištiach jednotlivých poľovníckych združení, vo viacerých stánkoch, kúpiť si poľovnícke potreby, alebo darčekové predmety s touto tematikou. Ak už mal niekto poľovníkov dosť a chcel zmenu, mohol navštíviť stále expozície múzea, alebo si posediť v hradnej cukrárni. Organizátori Poľovníckych dní 2012 pripravili pre návštevníkov naozaj bohatý a zaujímavý program, z ktorého si mohol vybrať každý. Poľovníkom prialo aj počasie, takže môžeme povedať, že tohtoročné poľovnícke dni i odborný seminár boli vydarenými i

Opäť nechýbal pestrý kultúrny program i atrakcie pre deti

podujatiami, k čomu prispeli i sponzori a mediálni sponzori, medzi ktorých patrí aj redakcia Pokrok, za čo im patrí srdečné poďakovanie.

Výsledky súťaží:

- Streľba zo vzduchovky - Dievčatá do 15 rokov: 1. Andrea Iléšová; 2. Zuzana Ďuríková; 3. Nina Folková
 - Chlapci do 15 rokov: 1. Ján Kyzúr; 2. Roland Vaškor; 3. Patrik Nociar.
 - Ženy a dorast: 1. Viera Iléšová; 2. Lukáš Hudec; 3. Marek Greguš.
 - Muži: 1. Ladislav Husár; 2. Ján Ďurík; 3. Jozef Hulec.
 - Poľovníctvo očami detí, lesná pedagogika: do 6 rokov: 1. Veronika Šichová; 2. Jakub Smiga; 3. Janko Rajman.
 - Cena útechy do 6 rokov: Riško Vidhold
 - Nad 6. rokov: 1. Júlia Vaňová; 2. Henrieta Humeňajová; 3. Patrícia Bizovová.
 - Cena útechy nad 6 rokov: Lenka Kladivíková
 - Pílenie dreva: 1. Ján Krmáč a Roman Krmáč, D. Strehová 34:07 s; 2. Jozef Marko a Vlado Kunštár, Senné, 51:56 s; 3. Jozef Kladivík a Ivan Kladivík, Čelovce, 58:72 s.
 - Súťaž vo varení gulášov: 1. PZ Dolná Strehová; 2. PZ Veľký Lom; 3. PZ Senné.
- IVAN VAŇO - OPK, P. GAŠPAROVIČ -**

Svoje znalosti o lese a prírode mohli deti preukázať pod dohľadom skúsených pedagogičiek Ing. Beaty Palayovej a Žofie Kvetikovej.

Prijemné posedenie pri peknom počasí a dobrom občerstvení spestrila aj módna prehliadka na nádvorí hradu, ktorú si pozrelo množstvo návštevníkov

Kolobeh života prináša aj smutné chvíle, najmä vtedy, keď stratíme blízkeho človeka. Pozostali sa musia zaoberať otázkami ako dôstojne uchovať pamiatku na zosnulého a ako správne vybrať spôsob úpravy a výzdoby miesta posledného odpočinku.

Postavenie pomníka v dnešnej dobe nie je lacná záležitosť, pretože sa nerobí na pár rokov, ale tak, aby vydržal desaťročia.

Po roku 1989 na Slovensku vzniklo veľa kamenárstiev a ľudia už nemusia čakať na náhrobný kameň rok alebo dva, ako tomu bolo kedysi.

Garantujú najvyššiu kvalitu

"Zákazníci, ktorí majú záujem, dať si vyrobiť pomník, mali by najskôr navštíviť kamenára a povedať svoju predstavu" - hovoria Zoltán Radoš a Róbert Garaj z firmy Radoš & Garaj, ktorá existuje v Opatovskej Novej Vsi od roku 2011. Jej hlavnou činnosťou je výroba, predaj a montáž náhrobných kameňov. Zoltán Radoš má s kamenárčinou niekoľkoročné skúsenosti, pracoval v kamenárstve v Maďarsku, kde získal 10-ročnú prax.

Žulu dovážajú len zo zahraničia

"V našej ponuke máme všetky druhy kameňov žuly prevažne zo zahraničia (napr. Belgicka, Maďarska, Holandska, Talianska).

Najkvalitnejším kameňom je práve žula. Máme všetky druhy farieb, ktoré sa dajú vybrať z katalógu alebo sa dajú pozrieť na našej webovej stránke. Každá žula má inú cenu a všetko záleží od farby. Kvôli prijateľnej cene je momentálne najväčší záujem o čínske žuly. Aj keď je čínska žula lacnejšia, kvalitou je rovnaká ako žula z iných krajín. Treba podotknúť, že umelý kameň je betónový odliatok, ktorého kvalita sa nedá porovnávať so žiadnou žulou, pretože umelý kameň sa po rokoch začne rozpadávať" - vysvetlil Róbert Garaj.

Ceny závisia od rozmerov, hrúbky materiálu...

"Cena hrobov a dvojhrobov závisí aj od rozmerov. Na

Slovensku má dvojhrob rozмеры 2,20 m x 2,40, no napríklad v Maďarsku sú miery 2,00 m x 1,80 m alebo aj menšie, do ktorých je problém dodatočné pochovávanie" - hovorí Zoltán Radoš.

Vo firme Radoš & Garaj je možnosť objednať si kamenárske služby aj na splátky, ale je potrebné vopred zaplatiť zálohu. Cena závisí od želania kupujúceho, hrúbky materiálu, písma a

písma sa robí strojom a návrhy cez počítač.

Obklady fasád, bazénov, schodov a krbov - za prijateľné ceny

Každého, kto do pomníka investuje peniaze, bude zaujímať, ako a čím ho udržiavať, aby vydržal, čo najdlhšie. Zoltán Radoš odporúča raz do mesiaca

Zoltán Radoš pri leštení kameňa

Sprava Zoltán Radoš s Róbertom Garajom zhodne tvrdia, že kamenárstvo je náročná robota. Pri svojej práci kladú dôraz na precíznosť a kvalitu

ru. Firma už urobila veľa zákaziek v celom okrese i mimo neho. Zoltán Radoš s Róbertom Garajom zhodne tvrdia, že kamenárstvo je náročná robota. Hrubý materiál - kameň sa musí ručne vyleštiť a jeho spracovanie trvá aj niekoľko dní. Dost ťažké je tiež vyrezávanie,

myť kameň saponátovou vodou, aby sa zmyl prach a masť. Vôbec neodporúča klást na kameň sviečky a kahance, lebo po vosku ostávajú fľaky.

Okrem kamenárskych prác vo firme Radoš & Garaj robia za prijateľné ceny odborné čistenie star-

ších betónových hrobov, vysekávanie ďalších mien a dátumov, zlatenie a striebrenie písmen. Ponúkajú tiež náhrobné doplnky ako vázy a svietniky. Okrem toho prijímajú objednávky na vyhotovenie obkladov fasád, bazénov, schodov a krbov.

"Každého záujemcu o naše kamenárske práce, navštívime bezplatne s katalógom. Zákazníci môžu prísť aj do našej dielne do Opatovskej Novej Vsi, kde máme výstavnú sieň a tu si môžu pozrieť niektoré hotové pomníky a druhy kameňov. Všetko ostatné, čo ľudí zaujíma, nájdú na našej webovej stránke: www.radosgarajgranit.sk alebo sa s nami môžu telefonicky spojiť

na tel. č. 0915 854 153 alebo 0915 373 300".

- EDIT -

Hotové pomníky z firmy Radoš & Garaj

